

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-10-02
Besvaras senast
2015-10-23

Till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:35 Öppenhet och transparens

Öppenhet och transparens i staten är avgörande för en välfungerande demokrati. Allmänheten, expertmyndigheter och medier ska kunna granska politikens innehåll. Budgetpropositionen för år 2016 för Sverige i fel riktning. Förutom att regeringen vill höja skatten med ca 40 miljarder kronor, varav 90 procent slår mot jobb och tillväxt, utgör propositionen ytterligare ett exempel på hur regeringen väljer att mörka effekterna av politiken.

I budgetpropositionen för år 2015 gömdes sysselsättningseffekter undan. Regeringen valde att plocka bort den tabell som tidigare år redovisat effekten av regeringens politik på lång sikt. Där framgick hur politiken påverkade årsarbetskrafter, sysselsättning, arbetslöshet och bnp. I stället för en transparent redovisning skrev regeringen svepande om den negativa effekten på tillväxt och sysselsättning.

Tyvärr är detta ett mönster som går igen. Alliansregeringen gav Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att granska sysselsättningsutvecklingen till år 2020. Detta för att se om politiken går i rätt riktning. Siffrorna skulle redovisas öppet av SCB. Ett av den nuvarande regeringens första beslut var att dra tillbaka uppdraget från SCB.

Ett annat exempel är att regeringen inte har lämnat någon redovisning av konsekvenserna för hushåll oavsett uppräknings av koldioxidskattesatserna för bensin och diesel. Regeringen har inte heller redovisat vad höjningen av effektskatten kommer att innebära i realiteten, trots att en ökad elkostnad på 1 öre per kilowattimme leder till en halv miljard kronor i ökade kostnader för den elintensiva industrin.

Som konsekvens av regeringens mörkande höjdes många kritiska röster:

”Regeringen bör redovisa sysselsättningseffekter av sin politik.”
(Finanspolitiska rådet, pressträff 12 maj 2015.)

”Men klart är att de knappast kan sänka den varaktiga arbetslösheten påtagligt. Det är dessutom olyckligt att regeringen inte redovisar beräkningar av effekterna av sina reformer.” (Lars Calmfors, professor i internationell ekonomi, *Arbetet – Calmfors sågar regeringens arbetsmarknadspolitik* – 19 maj 2015.)

”ESV anser att effekten av de nuvarande reglerna bör utvärderas innan man beslutar om ändringar i systemet. Utvärderingen bör undersöka effekterna på sysselsättningen, svartarbete, de offentliga finanserna och hur avdraget i övrigt utnyttjas.” (Ekonomistyrningsverket med anledning av försämringen av ROT-avdraget, 7 maj 2015.)

När nu budgetpropositionen för år 2016 har presenterats står det klart att regeringen fortsätter på samma spår. Återigen har man valt att mörka den så viktiga tabellen ”effekt av regeringens politik på lång sikt”. Många remissinstanser har också efterlyst tydligare redovisningar av politikens effekter och ifrågasatt korrektheten i de knapphändiga redovisningarna av de offentligfinansiella effekterna.

Arbetsförmedlingen och Tillväxtverket efterfrågade en utförligare redovisning av hur förslaget om avtrappat jobbskatteavdrag påverkar arbetsmarknadens funktionssätt, medelarbetstid och inkomstfördelning.

Konjunkturinstitutet (KI), Saco och Arbetsgivarverket bedömer att regeringen överskattar de offentligfinansiella effekterna av att inte räkna upp den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt.

KI och Arbetsförmedlingen bedömer att den särskilda löneskatten för äldre kommer att påverka sysselsättningen bland äldre människor. De offentligfinansiella effekterna kan enligt KI därför vara överskattade. Det är enligt KI önskvärt att effekterna på sysselsättning, medelarbetstid och inkomstfördelning analyseras i högre utsträckning.

Finansministern har i medierna också fått kritik för vad som där beskrivs som att Finansdepartementet på ministrarnas instruktioner strukit den redovisning som tydliggör att åtta av tio hushåll får försämrade disponibelinkomst med regeringens politik.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga finansminister Magdalena Andersson varför hon inte vill redovisa politikens effekter på ett öppet, transparent och mångsidigt vis.

.....

Niklas Wykman (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors